

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
PRAVNI FAKULTET OSIJEK**

DOKTORSKI STUDIJ PRAVO

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

II. godina
u akademskoj 2022./2023. godini

Osijek, 2023. godine

**NASTAVNICI I SURADNICI KOJI IZVODE NASTAVU
PREMA STUDIJSKOM PROGRAMU**

RED PREDAVANJA

2. godina

I. semestar

Naziv kolegija	Broj sati	Status kolegija	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Izborni predmet II *	15	Izborni	Predmetni nastavnik	8
Izborni predmet III *	15	Obvezni	Predmetni nastavnik	8
Istraživački seminar III **	-	Obvezni / u dogovoru s predmetnim nastavnikom / mentorom	Predmetni nastavnik / mentor	8
Izorno – prema istraživačkom planu	-	-	-	6
Ukupno	30 sati	-	-	30

II. semestar

Naziv kolegija	Broj sati	Status kolegija	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Znanstveni rad I***	konzultacije	Obvezni / u dogovoru s predmetnim nastavnikom	Predmetni nastavnik	10
Obrana prijave teme	-	-	-	10
Izorno – prema istraživačkom planu	-	-	-	10
Ukupno	-	-	-	30

* Izborni predmet II i Izborni predmet III se upisuje iz Popisa predmeta Izbornih predmeta Doktorskog studija Pravo (u prilogu)

**Istraživački seminar III se upisuje po dogovoru s nastavnicima Doktorskog studija Pravo

*** Znanstveni rad I se upisuje po dogovoru s nastavnicima Doktorskog studija Pravo

Početak izvođenja nastave 2. godine akademske 2021./22. godine je svibanj 2023. godine.

Nastava će se izvoditi prema rasporedu i u dogovoru s polaznicima Doktorskog studija Pravo (predavanja, konzultativna nastava i dr.).

Raspored predavanja bit će objavljen na internetskim stranicama Pravnog fakulteta Osijek (<http://www.pravos.unios.hr/pfo/doktorski-vijest>).

Popis izbornih predmeta

PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Umjetna inteligencija i kazнено pravosuđe	Izv. prof. dr. sc. Marin Mrčela Izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić	15	0	0	8	I
Zaštita prava potrošača u EU – odabrane teme	Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti	15	0	0	8	I

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Marin Mrčela, izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić	
Naziv predmeta	Umjetna inteligencija i kazneno pravosuđe	
Studijski program	Doktorski studij Pravo	
Status predmeta	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	8
	Broj sati (P+V+S)	15+0+0

1. OPIS PREDMETA
<i>1.1. Ciljevi predmeta</i>
<p>Prodor umjetne inteligencije u sve sfere modernog življenja je trend današnjeg društva. Taj trend ima mnogo pozitivnih strana, prije svega zato što poboljšava kvalitetu življenja i unaprjeđuje različite sektore. Ipak, umjetna inteligencija predstavlja potencijalni rizik za čovjeka i društvo pa se postavlja pitanje pravne odgovornosti. Ovaj kolegij je usmjeren na izučavanje kaznenopravnih aspekata umjetne inteligencije, kao potencijalnog uzročnika posljedice za čovjeka i društvo u cjelini te kao suradnika i sudionika u kaznenom progonu. Cilj predmeta je analitički pristupiti ovoj temi, iz perspektive materijalnog i procesnog kaznenog prava.</p>
<p><i>1.2. Uvjeti za upis predmeta</i> Mimo uvjeta određenih doktorskim programom, dodatni se uvjeti ne postavljaju.</p>
<i>1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
<p>Nakon položenog ispita iz kolegija student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznati relevantna područja znanstvene razrade. 2. Definirati potencijalne probleme kaznenog materijalnog prava. 3. Predvidjeti potencijalna područja korištenja AI u kaznenom procesnom pravu. 4. Analizirati teorijske i praktične probleme povezane s kaznenim materijalnim pravom. 5. Analizirati probleme povezane s kaznenim materijalnim pravom. 6. Zaključivati o potencijalno najboljim zakonskim i praktičnim rješenjima de lege ferenda.
<i>1.4. Sadržaj predmeta</i>
<p>U okviru predmeta proučavati će se sadržaji kaznenog materijalnog, procesnog i izvršnog prava u kontekstu izazova koje, pred tradicionalne kaznenopravne koncepte (krivnje, uzročnosti, sudioništva itd.) postavlja razvoj umjetne inteligencije. Dosadašnji tradicionalni instituti, poput nečinjenja i garantnih dužnosti, nehajne odgovornosti, kaznene odgovornosti pravnih osoba, sustava sankcioniranja te opisa kaznenih djela, razmatrat će se u opisanom kontekstu. Jednako tako, analizirati će se mogućnost (i prihvatljivost) upotrebe umjetne inteligencije u kriminalističkim istraživanjima, odnosno u različitim stadijima kaznenog postupka, poredbeno te u kontekstu hrvatskog kaznenog procesnog prava. Osobit naglasak bit će stavljen na sljedeće: uvodne napomene; prikaz dosadašnje EU legislative u ovom području; umjetna inteligencija u kaznenom materijalnom pravu: kaznena djela umjetne inteligencije, kaznena odgovornost umjetne inteligencije, kaznena odgovornost osoba „iza stroja“; umjetna inteligencija u kaznenom procesnom pravu: upotreba umjetne inteligencije u kaznenom progonu, zakonitost uporabe tako prikupljenog dokaznog materijala i pravo na pošteno</p>

sudeње; poredbena analiza odabranih sustava (Njemačka, Švicarska, SAD); analiza budućih perspektiva razvoja u okviru EU.							
1.5. Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava			☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo		
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata Studenti se s mentorom dogovaraju o obliku mentorsko konzultativne nastave i zadacima koji uključuju istraživanje, praktičan rad te izradu završnog rada.							
1.8. Praćenje rada studenata							
Pohađanje mentorske nastave	x	Aktivnost u nastavi	x	Seminarski rad		Eksplozivni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	x	Istraživanje	x
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
* Ukoliko student nije oslobođen ispita putem kolokvija (kontinuirana provjera znanja)							
1.9. Povezivanje ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja							
Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi		
					min	max	
Pohađanje mentorske nastave	0.5	1-6	Sudjelovanje u razgovoru na odabrane teme i predlaganje mogućih istraživačkih problema	Periodično (tijekom rasprave)	5	10	
Aktivnost u nastavi	0.5	1-6	Pisana i usmena znanstvena obrada odabranih stajališta	Provjera pravilne primjene stečenih ishoda učenja kroz kontrolu pisanog i usmenog izražavanja stavova sukladno standardima.	5	10	
Esej	3.5	1-6	Pisanje eseja na odabranu temu	Vrednovanje dostavljene analize u dogovorenom obliku	20	40	
Istraživanje	3.5	1-6	Provođenje znanstvenog istraživanja na odabranu temu	Znanstveni rad na odabranu temu	20	40	
<i>Ukupno:</i>	8				50	100	
1.10. Obvezatna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							

<ul style="list-style-type: none"> - Mrčela, M.; Vuletić, I., Criminal Law Facing Challenges of Robotics: Who Is Liable for Traffic Accident Caused by Autonomous Vehicle?, Collected Papers of Zagreb Law Faculty, 68 (2018) - Vuletić, I.; Petrašević, T., Is it time to consider EU Criminal Law rules on robotis? Croatian Yearbook of European Law and Policy, 16 (2020) - Vuletić, I., Criminal Law and the Challenges of Autonomous Intelligence: Substituting a Theory of Guilt with the Division of Labor, Research in Law and Economics, 30 (2020) - Mrčela, M., Adversarial principle, the equality of arms and confrontation right – ECHR recent jurisprudence, ECLIC, vol. 1, 2017.
<i>1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i>
- Calo, R. et al., Robot Law, Edwar Elgar Publishing, 2016.
<i>1.12.. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>
Priprema nastavnog sadržaja uspoređuje se sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima a podložna je redovitoj evaluaciji nositelja kolegija. Tijekom provođenja nastavnog sadržaja izvodi se dijagnostička, formativna i sumativna evaluacija stalnom komunikacijom sa studentima, praćenjem rezultata istraživanja s ciljem dobivanja konstruktivne povratne informacije, a čiji se rezultati uzimaju u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metodama izvođenja nastave. Provođi se anonimna anketa među polaznicima o kvaliteti održane nastve.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti	
Naziv predmeta	Zaštita prava potrošača u EU – odabrane teme	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Pravo	
Status predmeta	Izborni predmet	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	8
	Broj sati (P+V+S)	15+0+0

1. OPIS PREDMETA
<i>1.1. Ciljevi predmeta</i>
U okviru predmeta studente se uvodno upoznae sa razvojem i trenutnim dosegom legislativnih aktivnosti nacionalnog i EU zakonodavca u pogledu zaštite prava potrošača. Studentima će se omogućiti samostalno istraživanje razvoja koncepta pristupa pravosuđu (<i>access to justice</i>) za potrošače u pravu EU; kritička procjena značenja pojma potrošač u pravu EU i učinkovitosti dostupnih metoda rješavanja potrošačkih sporova.
1. Upoznavanje sa politikom i instrumentima EU na području zaštite potrošača kojima je uvjetovan harmonizacijski proces unutar država članica.

2. Osamostaljivanje u procjeni hijerarhije instrumenata te načina njihove selekcije u primjeni u zaštiti prava potrošača.							
3. Osposobljavanje za interpretaciju i zaključivanje o relevantnoj judikaturi ESLJP i Suda pravde EU.							
1.2. <i>Uvjeti za upis predmeta</i> Nema posebnih uvjeta							
1.3. <i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>							
Nakon položenog ispita iz kolegija student će moći:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kritički analizirati politiku i instrumente EU na području zaštite potrošača 2. Samostalno osmisliti i istražiti otvoreno pitanje iz područja procesnopravne zaštite potrošača 3. Pisano oblikovati rezultate svoga istraživanja 4. Javno prezentirati zaključke svoga istraživanja i preporučiti određena rješenja 							
1.4. <i>Sadržaj predmeta</i>							
Uvodno će se studente upoznati sa razvojem politike zaštite prava potrošača na razini EU (od nacionalnog postupka prema harmonizaciji – direktive na području zaštite prava potrošača), a potom sa zakonodavnim okvirom (Ugovori iz Rima, Maastrichta, Amsterdama, Nice i Lisabona (UFEU)).							
Produbit će se njihovo znanje o pojmu pristupa pravosuđu u kontekstu zaštite prava potrošača, što će im omogućiti kritičku analizu judikature Suda pravde EU (zahtjev za prethodnu odluku; čl. 47. Povelje EU o temeljnim pravima) i Europskog suda za ljudska prava (pravo na pravično suđenje, čl. 6. EKLJP). Razmatrat će se i raspravljati o pitanjima iz područja politike EU na području zaštite prava potrošača. Pri tome će se najprije obrađivati struktura i mjere kojima se ciljevi EU politike zaštite prava potrošača implementiraju, a zatim detaljno obrađivati instrumenti pravosudne suradnje u građanskim stvarima). U tom će se smislu naglasak staviti na pitanja nadležnosti u potrošačkim sporovima (Uredba Brussels I Regulation /Uredba Brussels I recast) i ovrhu u potrošačkim sporovima (izvršenje presude; privremene mjere).							
1.5. <i>Vrste izvođenja nastave</i>		☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava			☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo		
1.6. <i>Komentari</i>							
1.7. Obveze studenata Redovita aktivnost u nastavi i ispunjavanje zadataka (istraživanje)							
1.8. <i>Praćenje rada studenata</i>							
Pohađanje nastave	x	Aktivnost u nastavi	x	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	x	Esej	x	Istraživanje	x
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
* <i>Ukoliko student nije oslobođen ispita putem kolokvija (kontinuirana provjera znanja)</i>							
1.9. <i>Povezivanje ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja</i>							
Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi		
					min	max	

Pohađanje nastave	0,5	1-4	Redovito pohađanje nastave	Evidencija redovitog pohađanja nastave	5	10	
Aktivnost u nastavi	0,5	1-4	Sudjelovanje u razmatranju problemskih pitanja i zadataka	Praćenje sudjelovanja i doprinosa u rješavanju problemskih pitanja i zadataka na nastavi	5	10	
Esej	2	1-4	Kritičko iznošenje činjenica, argumenata i stavova o određenoj temi na temelju dostupne pravne literature	Procjena sposobnosti iznošenja kritičkog osvrtu otvorenih pitanja u području zaštite potrošača	10	20	
Usmeni ispit	3	1-4	Procjena usmenog znanja	Kvaliteta usmeno prezentiranog znanja stečenog raspravom na nastavi, i na temelju izučavanja obvezne i dopunske literature	20	40	
Istraživanje	2	1-4	Postavljanje plana istraživanja, organizacija, provođenje i predstavljanje rezultata individualnog istraživanja	Procjena stadija istraživačkog plana, logične opstojnosti i cjelovitosti postavljenog istraživanja	10	20	
<i>Ukupno:</i>	8	1-4			50	100	

1.10. Obvezatna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Benohr, I., EU Consumer Law and Human Rights, Oxford University Press, London, 2013.
- Garašić, J. (ur.) Europsko građansko procesno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2013. (odabrana poglavlja)
- Uzelac, A., Asimetrične i hibridne klauzule u rješavanju potrošačkih sporova, Zaštita potrošača u Republici Hrvatskoj, Okrugli stol održan 11. svibnja 2015., u palači Akademije u Zagrebu, Barbić, J. (ur.), HAZU - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava, Zagreb, 2016. str. 65-72
- Poretti, P., Debt Collection Practices under Croatian enforcement law – Is there a way out for over-indebted consumers, European Consumer and Market Law (EuCML), Springer/ Kluwer, 6(2018), str. 233-241.
- Poretti, Paula, Sudska zaštita prava potrošača – (naj)bolji put?, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 39(2018), str. 1, 535-570.
- Poretti, P., Postulati prava EU u građanskom parničnom postupku – Očekivanja nasuprot realnosti, Akademija pravnih znanosti-HAZU (u postupku objave)
- Poretti, P., Pravo EU u građanskom procesnom pravu, u: Petrašević, T.; Vuletić, I. (ur.), Procesno-pravni aspekti prava EU, Pravni fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, 2016., str. 91-124.
- Poretti, P., Collective redress in the European Union – Current Issues and Future Outlook, in: Duić, D., Petrašević, T. (ed), EU and Member States – Legal and Economic Issues, EU and Comparative Law Issues and Challenges Series (ECLIC), J.J. Strossmayer University of Osijek; Faculty of Law Osijek, 2019, p. 339-363.

<ul style="list-style-type: none"> - Poretti, P., Consumer redress and enforcement mechanisms – challenges in application of EU consumer law in providing access to justice, in: Mašek Tonković, A. (ed.), 6. Međunarodni znanstveni simpozij Gospodarstvo istočne Hrvatske –Vizija i razvoj (Book of Proceedings), Osijek, Sveučilište J.J. Strossmayer u Osijeku; Ekonomski fakultet Osijek, 2017, str. 515-526. - Petrašević, T.; Poretti, P., Zaštita potrošača u Republici Hrvatskoj s posebnim osvrtom na ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija ponuditelja i ugovore na daljinu, Društveni ogledi, 3(2016), str. 1, 9-54.
<p><i>1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - European Commission, Evaluation Study of national procedural laws and practices in terms of their impact on the free circulation of judgments and on the equivalence and effectiveness of the procedural protection of consumers under EU consumer law, JUST/2014/RCON/PR/CIVI/0082, European Union, 2017. - Inception impact assessment 'A New Deal for Consumers-revision of the Injunctions Directive', Ref. Ares(2017)5324969 - 31/10/2017. - Study on the State of Collective Redress in the EU in the context of the implementation of the Commission Recommendation, JUST72016/JCOO/FW/CIVI/0099, 2017. - Prijedlog Direktive o reprezentativnim tužbama predstavljen zajedno sa prijedlogom četiriju Direktiva iz područja zaštite potrošača, kao dio 'New Deal for Consumers' (dostupno na: https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_en) koji je uključen u Radni program Europske komisije 2018, COM(2017) 650 final.
<p><i>1.12.. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. - Studentima su dostupne konzultacije, osobno ili putem elektronske pošte. - Nakon što je u cijelosti izvedena nastava, provodi se studentska anketa. Rezultati se uzimaju u obzir prilikom izmjena nastavnog programa i prilagodbe metoda izvođenja nastave.

Izvedbeni plan nastave 1. godine akademske 2022./23. godine Doktorskog studija Pravo usvojen je na LXII. sjednici Vijeća Doktorskog studija Pravo dana 02. svibnja 2023. godine.

KLASA: 602-04/23-04/13
 URBROJ: 2158-95-02-23-1
 Osijek, 02. svibnja 2023. godine